

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Udrag fra Kniplerinden

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Udvalgte værker", i Blicher, Steen Steensen: *Udvalgte værker*, Gyldendal, 1982-83, s. 276. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-blich05-shoot-idm140535015704864/facsimile.pdf> (tilgået 18. april 2024)

Anvendt udgave: Udvalgte værker

St. St. Blicher

Deres Moder?" – Hun nikkede. „Syg maaskee?" – Hun nikkede, og hendes Øine befugtedes. To smaa Medicinglas og en Pulveræske i Vinduet bekræftede hende tause Tilstaaelse. – „Der kan rykkes Dem underligt," tog jeg atter tilorde, „at en Dem ganske ubekjendt Fremmed, i et ham ligesaa fremmet Hus, søger at gjøre sig bekjendt med et Forhold, som vækker, sandfærdigen! ikke hans Nysgjerrighed, men en Medfølelse, der ingenlunde er frembykket." – Intet Svar; paafulgte; thi den gamle Kone vaagnede just, og gav sig; Datteren fløi hen til hende. Da hun vendte Ryggen til mig, stak jeg hurtigt en Pengepung ind i en halvtaaenstaaende Skuffe under Bordet foran mig, og listede mig bort uden andet „Farvel."

Ankommen i *Tønder*, fik jeg meget Andet at tænke paa, end smukke utykelige Kniplingspiger. Den fælles Familiegæde ved Gjensynet lagde Beslag paa alle vore Tanker og Følelser: Spørgsmaal og Contra-spørgsmaal, med behørig Svar, blandede med Skjemt og Latter, Aler og Iher, fløi i livlig Afveksling fra Munde til Ører. Og alt dette, tilligemed legemlig Vederkvælgelse, medtog den første Dag til seent ud paa Aftenen. Min faste Søvn gav inret Spillerum for Drømme. – Næste Formiddag maatte Man bese Byen og dens nærmeste Omgivelse; og om Eftermiddagen dens ældre Søster *Møgelønder*, for sin mythiskdunkle Mærkeligheds Skyld, som og Stedet i *Gallebus*, hvor de uforklarlige Guldhorn bleve fundne, de der i nyere Tid gave en evig forbandet Tyv herostratisk Ry. – Næste Dag besøges den selsomme „*Gottes Koog*" – et Archipelagus paa Fastland. – Saaledes gjordes, med kun et Par Rastdage, Udflugter til *Leck*, *Colonien*, ja til *Nordfrisernes Landstrøg*. – Der var endelig kun tre Dage af de til vor Ophold i *Tønder* fastsatte fjorten tilbage, og jeg havde saagodtsom reent glemt min blege Kniplerske. Da mindes jeg om hende i en Drøm, af hvilken jeg vaagnede ved det første Dagskær. Da Familien var vant at sove meget længere om Morgenen, stod jeg ufortøvet op, og gik ud til Kniplingshuset, tilmode som naar Man foruroliges over en uundskyldelig Forsømmelse.

Da jeg traadte ind, foer hun, med et næppe hørligt „Ak!" op fra sin Haandgjerning; en let Rødme fløi, som i Blæst Skyggen af en Sky over Sneemarken, over hendes Lilliansigt, og forsvandt i samme Øieblik. Jeg kikkede hen til Sygesengen, opdagede strax, at den var tom, og ligesaa, at Datteren bar Sørgedragt. „Deres Moder" – sukkede jeg – „er nu hjembragt til en bedre Verden, end denne" –

Kniplerinden

Illustrationerne vises ikke
af hensyn til rettighederne.

han tog Ordet; „hendes hentarede Legeme blev overgivet til Jorden i Søndags.“ Dette sagde hun med rolig Hengivenhed, uden andre Taarer, end et Par af mine. – Om hun saae dem, veed jeg ikke; thi hun var traadt til sin Commode, det eneste Gjemme, jeg bemærkede, og trak en Skuffe lidt ud; men vendte strax Ansigtet halvt om til mig, sigende: „Har De ikke savnet Noget, siden De var her forgangen? – Nei nei! De har ikke *willet* savne det – See her er deres Pung, ædelmodige Herre! i samme Tilstand, som jeg fandt den i Bordskuffen.“ Hun rakte mig Pungen – Jeg tog den ikke; den faldt i min Haand, fra den til Jorden. „Jomfru!“ sagde jeg, „kunde jeg ikke paa anden og bedre Maade vise mig værdig til den Titulatur, De bærede mig med? eller vil De i denne Hytte fængsle Dem selv til Kniplerbordet, indtil Døden forløser Dem fra et glædeløst Trældomsliv?“ – Hun traadte mig et Par Skridt nærmere, med en bydende Anstand, og en mørk, om ikke skummel, Alvorsmine. „Sælsomme Mand!“ talte hun med langsom og dæmpet Røst, „hvilken Forbindelse kan tænkes mellem vore Livsforhold? Jeg er bestemt af Skjæbnens Herre til dette eensformige Arbeidsliv, som De paatrykker Trællemærke. Ja, min Herre! jeg har ogsaa trællet, før for To, nu for Een. Bedre kan jeg dog friste Livet, da jeg er alene.“ – „Alene?“ gjentog jeg, „intet Menneske skal være alene; ikke afsondre sig fra et Samfund, som Gud selv har stiftet. Bedre at komme i Berørelse med den almindelige Blanding af de Bedre og de Værre. Bedre at faae Bekymring og Modgang blandet

St. St. Blicher

med Fornøjelse og Medgang, end henslode sin Tid uden enten det Ene eller det Andet." – „Det maa dog Livsfangen," svarede hun, „Fordi han tvinges dertil" vedblev jeg; „men af sine Medmennesker." – „Saa ung!" lagde jeg til; „og dog uden Tillid til nogen af dem! saa aandelig dannet, og saa sørgelig klog! De tilhører en bedre Stand, end den, hvori De, maaskee først af Nødvendighed, men nu af egen fri Villie indstanges. – Jeg har baade Evne og Villie til at sprænge dette eensomme Fængsel, og give Dem en værdigere, en mere lønnende Virksomhed – kan De Tydsk?" – „Aaja" svarede hun, „jeg forstaaer ogsaa Fransk." – „Det er ypperligt!" sagde jeg, „min gifte Søster søger netop en Lærerinde til sine to Pigebørn, den ældste syv, den yngste fem Aar. Vil De tage mod denne Plads, skal De erfare, at baade Forældrene og de Smaa ville gjøre Dem Livet anderledes behageligt, end det hidtil har været. Indvilger De, kan De endnu i denne Dag tiltræde deres Post; den er ikke længere borte, end her i *Tønder*." – Hun rakte mig sin Haand, og det med et ganske nyt Ansigt, hvis Colorit smilende Haab havde regnet. Jeg greb, jeg kyssede den fine Haand, som hun undseelig drog tilbage. Hun pegede paa sin Stol – den eneste hun havde – satte sig selv paa Sengestokken; og da jeg havde indtaget det anviste Sæde, hentedes hun et langt Suk, og talte saaledes.

„Ædle Menneske! De maa ikke forlade denne Sorgens Bolig, uden Forvisningen om min ubegrænsede Tiltro. De er berettiget til ganske at kjende mig, og min Skjæbne – De har vel en Time tilovers?" – „Flere, om De behager" svarede jeg; og havde jeg haft flere Ører end de to, de havde tilsammen staaet vidt aabne.

„Min Fader var en fransk Emigrant fra det forrige Bretagne. Han bar, eller maaskee havde han, til et Minde om sin Fødestavn og sin Skjæbne, antaget Navnet *Goelan* – De forstaaer vistnok Fransk?" – „Ret vel" svarede jeg; „men *Goelan*? Det veed jeg ikke Hvad betyder." – „Det er ogsaa et Provindsialord, der betegner en Strandmaage. Om Sommeren, men meest i Efteraaret, naar Sømandene fra hine Kyster ere paa Farten, pleie Kober og Piger ofte at gaac ud paa Strandbredden, naar Vinden bærer paa Land, og da at synges efter de opskræmmede Fugle:

Goelans! Goelans!

Ramenez nous nos maris et nos amants!